

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Τεύχος C, Δευτέρα 24 Μαΐου 2010.

Συντακτική Ομάδα

Αλεξοπούλου Χριστίνα

Καρακατσάνη Φαίη

Κούκη Αναστασία

Παναγιωτίδου Ράνια

Συντονιστής

Δρ. Κωνσταντίνος Φίλης

Περιεχόμενα

- ✓ **Νέα εποχή στις σχέσεις Ρωσίας- Ουκρανίας**
  - ✓ **Ενεργειακή συμφωνία μεταξύ Ιράν- Τουρκίας- Βραζιλίας**
  - ✓ **Ματιές στην επικαιρότητα**
-

Νέα εποχή στις σχέσεις Ρωσίας-Ουκρανίας

Επίσκεψη στην Ουκρανία, για δεύτερη φορά μέσα σε διάστημα ενός μήνα, πραγματοποίησε ο πρόεδρος της Ρωσίας, Dmitry Medvedev. Ο Ρώσος πρόεδρος κατέφθασε στο Κίεβο στις 17 Μαΐου με στόχο την ενίσχυση της συνεργασίας των δυο χωρών και συναντήθηκε με τον Ουκρανό ομόλογο του, Victor Yanukovich, αλλά και με πολλούς εκπροσώπους του πολιτικού και επιχειρηματικού κόσμου της Ουκρανίας.

Ο Medvedev έτυχε ιδιαίτερα θερμής υποδοχής από την ουκρανική ηγεσία. Ο Ουκρανός πρόεδρος εξέφρασε την πεποίθηση ότι Ρωσία και Ουκρανία θα έχουν έναν εποικοδομητικό διάλογο και τόνισε πως από τον Φεβρουάριο μέχρι σήμερα το εμπόριο των δυο χωρών αυξήθηκε κατά 50%. Από την πλευρά του, ο Ρώσος ηγέτης δήλωσε πως οι δυο χώρες έχουν κάνει πολύ σημαντικά βήματα προς την αποκατάσταση των ειλικρινών και φιλικών σχέσεων που παραδοσιακά είχαν.

Στην ατζέντα των συνομιλιών των δυο προέδρων βρέθηκαν τόσο διμερή όσο και διεθνή θέματα. Medvedev και Yanukovich υπέγραψαν κοινή δήλωση για ζητήματα ευρωπαϊκής ασφάλειας, για τη διευθέτηση του προβλήματος της Υπερδνειστερίας και για ζητήματα ασφαλείας στην περιοχή του Εύξεινου Πόντου. Όσον αφορά στο κρίσιμο ζήτημα της Κριμαίας, ο Ρώσος πρόεδρος επεσήμανε πως η ρωσική ναυτική παρουσία έχει ζωτικό ρόλο στην περιφερειακή ασφάλεια και σταθερότητα ενώ τόνισε πως ο ρόλος της δεν είναι σε καμία περίπτωση να κινηθεί εχθρικά έναντι γειτονικών χωρών. Ακόμα, ο Medvedev απεύθυνε ανοιχτή πρόσκληση στην Ουκρανία να ενταχθεί στον Οργανισμό Συμφώνου Συλλογικής Ασφάλειας (CSTO), στον οποίο μετέχουν η Ρωσία, η Λευκορωσία, το Καζακστάν, το Ουζμπεκιστάν και το Τατζικιστάν.

Κατά τη διάρκεια της διήμερης επίσκεψης του, ο πρόεδρος της Ρωσίας παρέστη στο ρωσο-ουκρανικό οικονομικό φόρουμ, στο οποίο μίλησε ενώπιων επιχειρηματιών. Ο Medvedev δήλωσε πως υπάρχουν καλές προοπτικές συνεργασίας των δυο χωρών στον τομέα των προηγμένων τεχνολογιών αλλά και της κατασκευής αεροπλάνων. Όμως, όπως ήταν αναμενόμενο, το ζήτημα που κυριάρχησε στο φόρουμ ήταν αυτό της ενέργειας. Ο Medvedev τόνισε πως ο αγωγός South Stream έχει ήδη αποφασιστεί και θα πραγματοποιηθεί, όμως μπορούν να βρεθούν και εναλλακτικές λύσεις.

Μάλιστα, ο Ρώσος πρόεδρος δεν απέκλεισε το ενδεχόμενο της μεταφοράς φυσικού αερίου από κράτη της Κεντρικής Ασίας στην Ουκρανία μέσω της Ρωσίας.

Τέλος, ιδιαίτερης σημασίας ήταν η κίνηση του Medvedev να αποτίσει φόρο τιμής μαζί με τον Ουκρανό ομόλογο του στα θύματα του Μεγάλου Λιμού του 1932-33, εναποθέτοντας φανάρια μπροστά στο μνημείο που είναι αφιερωμένο σε αυτά. Υπενθυμίζεται πως κατά τη διάρκεια της προηγούμενης προεδρίας του Victor Yushenko το συγκεκριμένο ζήτημα αποτελούσε ένα ακόμα πεδίο έντασης στις σχέσεις των δυο χωρών. Ο Yushenko ζητούσε την αναγνώριση του Λιμού ως ένα έγκλημα της σταλινικής περιόδου ενώ με τη σειρά του ο Medvedev κατηγορούσε τον τότε Ουκρανό πρόεδρο ότι εκμεταλλευόταν το θέμα αυτό με σκοπό να διασπάσει τους λαούς των δυο χωρών.

Εκτίμηση

Είναι σαφές πως οι σχέσεις των δυο χωρών, που συνδέονται με ιστορικούς δεσμούς, έχουν εισέλθει σε νέα τροχιά. Το γεγονός ότι οι δυο πρόεδροι ανταλλάσσουν τόσο συχνά επισκέψεις καταδεικνύει αναμφισβήτητα την πρόθεση Ρωσίας και Ουκρανίας για πλήρη αποκατάσταση των σχέσεων τους. Η ριζική αλλαγή στις σχέσεις των δυο χωρών γίνεται φανερή και από το γεγονός ότι Medvedev και Yanukovych απέτιναν φόρο τιμής στα θύματα του Μεγάλου Λιμού, ένα ζήτημα το οποίο αποτέλεσε σημείο τριβής στις σχέσεις των δυο χωρών κατά το παρελθόν, επιχειρώντας να «ξεκαθαρίσουν» μία και καλή τις εκκρεμότητες του παρελθόντος. Εξάλλου, η βελτίωση στις σχέσεις των δυο χωρών είναι απαραίτητη για το Κίεβο, το οποίο βρίσκεται σε πολύ δύσκολη οικονομική κατάσταση. Οι συμφωνίες που υπογράφηκαν στον οικονομικό, εμπορικό και ενεργειακό τομέα κατά τη διάρκεια της επίσκεψης του Medvedev θα συμβάλλουν στην οικονομική της ανάκαμψη. Αυτό δικαιολογεί άλλωστε και τις σημαντικές παραχωρήσεις τις οποίες κάνει η Ουκρανία, όπως αυτή της παράτασης της παραμονής του ρωσικού στόλου στη βάση της Κριμαίας.

Συμφωνία ανταλλαγής ιρανικού ουρανίου μεταξύ Ιράν- Τουρκίας- Βραζιλίας

Σε συμφωνία κατέληξαν τη Δευτέρα 17 Μαΐου οι υπουργοί εξωτερικών του Ιράν, Manouchehr Motaki, της Τουρκίας, Ahmet Davutoglu, και της Βραζιλίας, Celso Amorim, για την ανταλλαγή ουρανίου ανάμεσα στην Τεχεράνη και τη Δύση. Η συμφωνία επετεύχθη έπειτα από δεκαοκτώ ώρες διαβουλεύσεων στην ιρανική πρωτεύουσα και υπογράφηκε τελικώς παρουσία του Ιρανού προέδρου, Mahmud Ahmadinejad, του Βραζιλιάνου ομολόγου του, Luis Inacio Lula da Silva, και του Τούρκου πρωθυπουργού, Recep Tayyip Erdogan. Το περιεχόμενο της συμφωνίας αφορά στο πρόγραμμα ανταλλαγής ελαφρώς εμπλουτισμένου ιρανικού ουρανίου με υψηλά εμπλουτισμένο πυρηνικό καύσιμο με σκοπό να χρησιμοποιηθεί στον ερευνητικό αντιδραστήρα που διαθέτει το Ιράν στην Τεχεράνη. Συγκεκριμένα, το Ιράν θα μεταφέρει 1.200 κιλά ουρανίου εμπλουτισμένου κατά 3,5 %, η επεξεργασία του οποίου θα γίνει στην Τουρκία, ενώ προβλέπεται ότι η τελευταία θα αποτελέσει τον τόπο αποθήκευσης του ελαφρώς εμπλουτισμένου ουρανίου. Το ιρανικό ουράνιο αναμένεται να φθάσει στην Τουρκία σε διάστημα ενός μήνα από την υπογραφή της συμφωνίας.

Έπειτα από την υπογραφή της τριμερούς συμφωνίας υπήρξαν ποικίλες αντιδράσεις, αφενός με τα συμβαλλόμενα μέρη να εκφράζουν την ικανοποίησή τους, και αφετέρου με μια «μουδιασμένη» διεθνή κοινότητα, η οποία εκφράζει τη δυσπιστία της ως προς τη χρήση και τους σκοπούς του ιρανικού πυρηνικού προγράμματος, δεδομένου ότι η ποσότητα που συμφωνήθηκε να μεταφερθεί στην Τουρκία είναι αρκετή για την κατασκευή πυρηνικής βόμβας. Ο Ιρανός πρόεδρος σε μια προσπάθεια για διεξαγωγή νέου γύρου συνομιλιών έσπευσε να δηλώσει ότι «μετά την υπογραφή της συμφωνίας για την ανταλλαγή καυσίμων ήλθε η ώρα για τις έξι δυνάμεις (ΗΠΑ, Ρωσία, Κίνα, Γαλλία, Βρετανία, Γερμανία) να αρχίσουν τις συνομιλίες με το Ιράν που θα βασίζονται στην ειλικρίνεια, τη δικαιοσύνη και τον αμοιβαίο σεβασμό». Ο Βραζιλιάνος πρόεδρος χαρακτήρισε τη συμφωνία ως μια «νίκη της διπλωματίας», ενώ ο υπουργός εξωτερικών της χώρας υπογράμμισε ότι «η συμφωνία αυτή δείχνει ότι υπάρχει ακόμα χώρος για διπλωματική προσπάθεια και διαπραγματεύσεις». Από την πλευρά του, ο Τούρκος πρωθυπουργός δήλωσε ότι με τη συμφωνία που υπέγραψε

το Ιράν δείχνει «ότι η Τεχεράνη θέλει να υιοθετήσει μια εποικοδομητική προσέγγιση», εκτιμώντας παράλληλα ότι έπειτα από την ενέργεια αυτή δεν υπάρχει πλέον έδαφος για νέες κυρώσεις και πιέσεις.

Οι πρώτες αντιδράσεις της διεθνούς κοινότητας πέραν των άμεσα εμπλεκόμενων χωρών ήλθαν από το Ισραήλ, το οποίο εκτίμησε ότι το Ιράν, προσποιούμενο ότι αποδέχεται μια συμφωνία, παραπλάνησε την Τουρκία και τη Βραζιλία προκειμένου να θέσει νέες βάσεις για την αποφυγή νέων κυρώσεων, δε θα θελήσει, όμως, στο μέλλον να πράξει τα συμφωνηθέντα. Στο Βερολίνο, ο αναπληρωτής κυβερνητικός εκπρόσωπος, Christoph Steegmans, δήλωσε ότι η χώρα του εκτιμά πως καμία συμφωνία δε μπορεί να αντικαταστήσει αυτή με τη Διεθνή Υπηρεσία Ατομικής Ενέργειας (IAEA), γεγονός για το οποίο υπήρξε σύμφωνος και ο επικεφαλής της γαλλικής διπλωματίας, Bernard Kouchner, ενώ ο εκπρόσωπος του γαλλικού υπουργείου εξωτερικών, Bernard Valero, τόνισε ότι η συμφωνία δε ρυθμίζει το πρόβλημα του πυρηνικού προγράμματος του Ιράν. Επιπρόσθετα, η επικεφαλής της διπλωματίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Catherine Margaret Ashton, δήλωσε σχολιάζοντας τη συμφωνία Τουρκίας-Ιράν-Βραζιλίας ότι «δεν απαντά σε όλες τις ανησυχίες της διεθνούς κοινότητας».

Η απάντηση ήλθε από την πλευρά της Βραζιλίας, η οποία τόνισε ότι έγινε ένα σημαντικό βήμα και απάντησε στα σενάρια του Ισραήλ, λέγοντας ότι «μπορεί να λείπει ότι θέλει, αλλά είναι η πρώτη φορά που το Ιράν αποδέχεται το πυρηνικό του καύσιμο να αποστέλλεται σε τρίτη χώρα για ανταλλαγή με εμπλουτισμένο ουράνιο». Και οι τρεις συμβαλλόμενες στη συνθήκη χώρες εξέφρασαν, πάντως, την πρόθεσή τους να ενημερωθεί η IAEA μέσα στην εβδομάδα.

Παρά ταύτα, η ανησυχία στη Δύση δεν κάμφθηκε. Αντίθετα, πυροδοτήθηκε από νέες δηλώσεις του Ιράν λίγες ώρες μετά την υπογραφή της συμφωνίας με τη Βραζιλία και την Τουρκία. Συγκεκριμένα, ο εκπρόσωπος του ιρανικού υπουργείου εξωτερικών υποστήριξε ότι η χώρα του θα συνεχίσει να εμπλουτίζει ουράνιο κατά 20% στο έδαφός της. Το γεγονός αυτό δρομολόγησε την έντονη αντίδραση των περισσότερων δυνάμεων, ενώ ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών κυκλοφόρησε ένα νέο σχέδιο επιβολής αυστηρών κυρώσεων στην Τεχεράνη, το οποίο ενέκριναν τόσο η Ρωσία όσο και η Κίνα, οι οποίες μέχρι πρόσφατα αντιτίθεντο στα μέτρα κατά του πυρηνικού

προγράμματος του Ιράν. Την Τρίτη 18 Μαΐου το Συμβούλιο Ασφαλείας εξέτασε το νέο προσχέδιο κυρώσεων αλλά την επόμενη ημέρα η Τουρκία και η Βραζιλία (που είναι μη μόνιμα μέλη του ΣΑ) έκαναν έκκληση στα υπόλοιπα μέλη να μην εγκρίνουν το εν λόγω σχέδιο. Επιπρόσθετα, στις 21 Μαΐου ο Τούρκος πρωθυπουργός σε τηλεφωνική επικοινωνία με τον πρόεδρο των ΗΠΑ, Barack Obama, εξέφρασε την επιθυμία να μην απορριφθεί η συμφωνία ανταλλαγής ουρανίου και να δοθεί μια ευκαιρία στη διπλωματία. Ο Erdogan παραδέχθηκε στη συνομιλία αυτή ότι η συμφωνία δε λύνει το πρόβλημα του ιρανικού πυρηνικού προγράμματος, ωστόσο, εκτιμά ότι αποτελεί «μια σημαντική ευκαιρία να διευθετηθεί το ζήτημα με διπλωματικά μέσα». Η Ουάσινγκτον, πάντως, διατηρεί τη δυσπιστία της και φαίνεται διατεθειμένη να επιβάλλει κυρώσεις σε βάρος της Τεχεράνης, ικανές να πλήξουν τις στρατιωτικές, τραπεζικές και ναυτιλιακές δραστηριότητες του Ιράν. Σημαντικό, τέλος, γεγονός είναι ότι πολλές ευρωπαϊκές χώρες εξέφρασαν την πρόθεση να επιβάλλουν και διμερείς κυρώσεις στο Ιράν.

Εκτίμηση

Για μια ακόμα φορά το Ιράν στρέφει πάνω του το ενδιαφέρον της Διεθνούς Κοινότητας, προκαλώντας ανάμικτα συναισθήματα με τους αιφνίδιους διπλωματικούς ελιγμούς του στο θέμα των πυρηνικών. Η Τεχεράνη αποφάσισε να φανεί πιο διαλλακτική και να επιστρέψει ακόμα μια φορά στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, βλέποντας τον κλοιό να σφίγγει γύρω της, δεδομένης της πιθανότητας να της επιβληθούν νέες κυρώσεις από τη Δύση. Το γεγονός ότι έσπευσε να διευκρινίσει ότι η συμφωνία της με την Τουρκία και τη Βραζιλία δε θα αποτελέσει εμπόδιο στη συνέχιση του εσωτερικού πυρηνικού της προγράμματος ήλθε να πλήξει την όποια –έστω και ισχνή- ελπιδοφόρα προοπτική είχε σχηματιστεί στη Δύση, ενισχύοντας ακόμα περισσότερο τη δυσπιστία και τη διαδικασία επιβολής νέου κύκλου κυρώσεων εναντίον της. Σε κάθε περίπτωση, αξιοσημείωτη είναι η δράση που ανέλαβαν τόσο η Τουρκία όσο και η Βραζιλία, δύο περιφερειακές αναδυόμενες δυνάμεις, οι οποίες διεκδικούν ενεργότατο ρόλο στα διεθνή δρώμενα με διαρκή διπλωματικά και οικονομικά ανοίγματα. Μεγάλης σημασίας στην κατεύθυνση αυτή είναι η συμφωνία που υπογράφηκε, διότι ανεξαρτήτου αποτελέσματος κατάφερε να ολοκληρώσει με επιτυχία τις διπλωματικές διαπραγματεύσεις και να βρει έναν

κοινό παρανομαστή με το Ιράν που εδώ και καιρό αποτελεί αγκάθι στην ασφάλεια και σταθερότητα της πιο κρίσιμης περιοχής του πλανήτη. Η ενέργεια αυτή, ωστόσο, δεν παύει να αποτελεί ρίσκο καθώς δε βρίσκει οριστική λύση και επιπλέον ενδέχεται να προκαλέσει την έντονη δυσφορία της Δύσης, εάν τελικώς φανεί αναποτελεσματική, αφού θα έχει εκτροχιάσει τη διαδικασία διευθέτησης του πυρηνικού προγράμματος του Ιράν.

Ματιές στην επικαιρότητα

Πολιτική

- Στις 23 Μαΐου τα εκλογικά κέντρα άνοιξαν για πρώτη φορά στον θύλακα του Ναγκόρνο-Καραμπάχ. Η διεθνής κοινότητα ανακήρυξε τις εκλογές παράνομες στις 21 Μαΐου, τονίζοντας πως δεν θα πρέπει να επηρεάσουν την ειρηνική επίλυση της διμερούς διαφοράς Αρμενίας-Αζερμπαϊτζάν. Ωστόσο, ο πρόεδρος της αυτοανακηρυχθείσας δημοκρατίας, Bako Sahakian, υπογραμμίζει πως η διαδικασία αυτή αποτελεί σημάδι δέσμευσης της χώρας του προς τη δημοκρατία. Παρά τις προσπάθειες της διεθνούς κοινότητας, η περιοχή παραμένει υπό αμφισβήτηση από το 1994, το έτος της μονομερούς απόσχισής της από το Αζερμπαϊτζάν και σήμερα βρίσκεται ουσιαστικά υπό τον έλεγχο της Αρμενίας.
- Στις 19 Μαΐου ανακοινώθηκε πως η ηγέτιδα της αντιπολίτευσης του Κιργιστάν, Rosa Otunbayeva, θα εκτελεί χρέη προέδρου μέχρι τη διεξαγωγή των επίσημων προεδρικών εκλογών. Αν και η ανακοίνωση δε συνοδευόταν από την ημερομηνία διεξαγωγής τους, την επόμενη ημέρα γνωστοποιήθηκε πως οι εκλογές για την ανάδειξη προέδρου θα διεξαχθούν τον Οκτώβριο του 2011. Παράλληλα, η ένταση σε όλη τη χώρα κορυφώνεται, με πρόσφατο παράδειγμα την πόλη Jelalabad, η οποία κηρύχθηκε σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης στις 21 Μαΐου. Το μέτρο θα διαρκέσει μέχρι την 1^η Ιουνίου ώστε να εξομαλυνθεί η κατάσταση.
- «Ζήτημα χρόνου» χαρακτήρισε την είσοδο της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση ο υπουργός Εξωτερικών της Ουκρανίας, Konstantin Grishchenko.

Στις 22 Μαΐου ο Grishchenko πώς η επιδίωξη ένταξης στην ΕΕ αποτελεί πραγματιστική επιλογή της ουκρανικής πολιτικής ενώ διευκρινίστηκε πώς η ηγεσία της χώρας αναμένεται να υιοθετήσει συγκεκριμένο πακέτο μέτρων ώστε να ευθυγραμμιστεί με τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές.

- **«Έτοιμη να συνεργαστεί με τις ΗΠΑ στο θέμα της νέας ευρωπαϊκής συνθήκης για την ασφάλεια είναι η Ρωσία»**, δήλωσε ο αναπληρωτής πρωθυπουργός της χώρας, Sergei Ivanov, στις 17 Μαΐου. Όπως χαρακτηριστικά ανέφερε «η προάσπιση της ευρωπαϊκής ασφάλειας αποτελεί αδιαμφισβήτητο συμφέρον τόσο της Ρωσίας όσο και των ΗΠΑ, επομένως πρόκειται για πρόσφορο έδαφος ώστε να αναπτυχθεί συνεργασία».
- **Τα σύνορά του με το Κιργιστάν άνοιξε το Καζακστάν και πάλι στις 19 Μαΐου**. Η χώρα είχε προβεί στο κλείσιμο των διμερών συνόρων εξαιτίας των βίαιων επεισοδίων στη γειτονική χώρα, τα οποία είχαν ως αποτέλεσμα την εκδίωξη του προέδρου, Kurmanbek Bakiyev.
- **Ο μεταρρυθμιστής ηγέτης της ιρανικής αντιπολίτευσης χαρακτήρισε, με δήλωσή του στις 22 Μαΐου, το δικαστικό σώμα και τους κύριους νομοθέτες της χώρας του όργανα της κυβέρνησης**, μέσα σε μια συνεχώς αυξανόμενη ατμόσφαιρα εκφοβισμού και φυλακίσεων. Οι εντάσεις αναμένεται να αυξηθούν, καθώς πλησιάζει η πρώτη επέτειος των εκλογών της 1^{2ης} Ιουνίου. Ήδη, πολλοί επικριτές της απόδοσης της εξουσίας στον συντηρητικό Ahmadinejad έχουν ξεκινήσει τις πορείες διαμαρτυρίας στους δρόμους του Ιράν. Ο Karubi συνεχίζει τις έντονες εκκλήσεις για μεταρρυθμίσεις, ενώ χαρακτηρίζει την συμπεριφορά του Ahmadinejad στη θέση του προέδρου ως «ντροπιαστική για το ιρανικό έθνος».

Άμυνα & Ασφάλεια

- **Εντείνεται η συνεργασία Ρωσίας – Γαλλίας στον τομέα της αμυντικής βιομηχανίας**. Στις 20 Μαΐου ανώνυμη πηγή προερχόμενη από το Κρεμλίνο έκανε λόγο για συμπερίληψη συναφών θεμάτων στην ατζέντα των επαφών Medvedev – Sarkozy στο περιθώριο του Διεθνούς Οικονομικού Φόρουμ που

θα λάβει χώρα στην Αγία Πετρούπολη στα μέσα Ιουνίου. Συγκεκριμένα, οι δύο ηγέτες θα συζητήσουν το ζήτημα της αγοράς πολεμικών πλοίων τύπου Mistral –κατάλληλων για αμφίβιες επιχειρήσεις– από τη ρωσική κυβέρνηση. Μέχρι στιγμής, η Μόσχα προσανατολίζεται στην αγορά ενός τέτοιου πλοίου, αξίας 400-500 εκατομμυρίων ευρώ, ενώ η γαλλική πλευρά προτείνει την πώληση δύο και την παραχώρηση άδειας για την κατασκευή ακόμη δύο στη Ρωσία. Επίσης, σύμφωνα με δημοσιεύματα της ρωσικής εφημερίδας Gazeta στις 21 Μαΐου, μια ρωσική μονάδα κατασκευής αμυντικών συστημάτων που εδρεύει στο Vologda θα αποκτήσει την άδεια από τη γαλλική εταιρεία Thales για την κατασκευή καμερών θερμικής τεχνολογίας για τα ρωσικά άρματα μάχης T-90. Σύμφωνα με δηλώσεις Ρώσων αξιωματούχων, η συγκεκριμένη εξέλιξη εντάσσεται στην προσπάθεια της ρωσικής πλευράς να προωθήσει τις συμπαραγωγές με δυτικές εταιρείες ώστε να αντιμετωπίσει το πρόβλημα της τεχνολογικής καθυστέρησης σε συγκεκριμένους τομείς της αμυντικής βιομηχανίας.

- **Συνεχίζεται η συνεργασία της Ρωσίας με χώρες της νοτιοανατολικής Ασίας στον τομέα της αμυντικής βιομηχανίας, με αιχμή του δόρατος τα πολεμικά αεροσκάφη.** Στις 17 Μαΐου ανώτατος αξιωματούχος της πολεμικής αεροπορίας της Μαλαισίας δήλωσε πως η χώρα του βρίσκεται κοντά στη σύναψη συμφωνίας με τη Ρωσία και την Ινδία, προς αντικατάσταση παλαιότερης αντίστοιχης τριμερούς συμφωνίας σχετικής με αεροσκάφη Sukhoi (ρωσο-ινδικής κατασκευής), ενώ εξελίξεις αναμένονται και στην προώθηση της συνεργασίας στο επίπεδο της εκπαίδευσης του προσωπικού. Επίσης, στις 21 Μαΐου ανακοινώθηκε από το εθνικό πρακτορείο ειδήσεων της Ινδονησίας, Antara, πως Τζακάρτα και Πεκίνο κατέληξαν σε συμφωνία για συνεργασία στην εκπαίδευση των Ινδονήσιων πιλότων των μαχητικών αεροσκαφών Sukhoi. Μέχρι τα τέλη του 2010 η ρωσική πλευρά θα έχει παραδώσει έξι τέτοια αεροσκάφη στην Ινδονησία (βάσει σχετικού συμβολαίου του 2007), ενώ η κινεζική πλευρά (που διαθέτει μεγάλο αριθμό μαχητικών Sukhoi) θα της προμηθεύσει συστήματα προσομοίωσης πτήσης για την εκπαίδευση των πιλότων.

- **Στρατιωτικές μονάδες Ρωσίας και Ινδίας θα συμμετάσχουν κατά το προσεχές φθινόπωρο στις ασκήσεις INDRA 2010**, όπως ανακοινώθηκε από το ρωσικό υπουργείο Άμυνας στις 17 Μαΐου. Οι εν λόγω ασκήσεις διεξάγονται σε ετήσια βάση με τη συμμετοχή ρωσικών και ινδικών δυνάμεων από το 2003 και έχουν το χαρακτήρα προσομοίωσης ειρηνευτικών επιχειρήσεων. Ρώσοι αξιωματούχοι βρίσκονται ήδη στην Ινδία για την προετοιμασία των ασκήσεων, ενώ από τη ρωσική πλευρά αναμένεται να συμμετάσχουν τουλάχιστον 150 στρατιώτες.
- Σε δήλωσή του στις 20 Μαΐου, **ο Ρώσος πρόεδρος, Dmitry Medvedev, τόνισε τη σημασία της δημιουργίας και της ενίσχυσης του διαλόγου με όλες τις αντικρουόμενες δυνάμεις που δρουν στη δύσκολη περιοχή του Καυκάσου**, χαρακτηρίζοντας μια ανάλογη δράση ως «ιερό καθήκον» των πολιτικών που εκτελούν εκεί τα καθήκοντά τους. Οι αναφορές στις δυνάμεις αυτές έγιναν πιο συγκεκριμένες, καθώς ο Medvedev ανέφερε πως οι συνομιλίες με τις ένοπλες οργανώσεις του Καυκάσου είναι ένα τεράστιο κομμάτι του έργου που πρέπει να γίνει και πως όποιος αποτύχει σε αυτό θα απομακρυνθεί από τη θέση του.
- **Μετά και την τελευταία μείωση των στρατευμάτων του NATO από το Κοσσυφοπέδιο τον Ιανουάριο του 2010 (κατά 4.000 περίπου), ο ΓΓ της συμμαχίας, Anders Fogh Rasmussen, δήλωσε στις 21 Μαΐου ότι δεδομένου του γεγονότος πως η κατάσταση στην περιοχή βαδίζει προς τη σωστή κατεύθυνση, αναμένεται νέα μείωση των στρατευμάτων σε 2000.** Συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα δε δόθηκε, καθώς η μείωση θα εξαρτηθεί από τις μελλοντικές συνθήκες, πάντως, όπως δήλωσε και ο ίδιος, πέρα από συγκεκριμένες μεμονωμένες περιπτώσεις, η κατάσταση έχει αρχίσει να εξομαλύνεται.

Οικονομία

- **Αλλαγές στο νομικό πλαίσιο για τις ξένες επενδύσεις μέχρι το τέλος του 2010 προανήγγειλε ο πρωθυπουργός της Ρωσίας ,Vladimir Putin, στις 21 Μαΐου.** Ο Putin δήλωσε ότι είναι απαραίτητη η βελτίωση του επενδυτικού

κλίματος και η κατάργηση πολλών γραφειοκρατικών περιορισμών, καθώς το 2009 οι ξένες επενδύσεις μειώθηκαν κατά 16%. Επιπρόσθετα, ο Ρώσος πρωθυπουργός δεν απέκλεισε το ενδεχόμενο μείωσης των τελωνειακών δασμών και τον περιορισμό άλλων προστατευτικών μέτρων, τα οποία, όπως δήλωσε, πρέπει να εφαρμόζονται προσεκτικά και σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.

- **«Η Ρωσία αναμένεται να γνωρίσει την κάμψη που βιώνουν τώρα οι υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης το επόμενο έτος»**, δήλωσε στις 17 Μαΐου ο υπουργός Οικονομίας της χώρας, Alexei Kudrin. Ο Kudrin έκανε λόγο για «παγκοσμιοποίηση της οικονομίας», τονίζοντας, παράλληλα, πως η εξάντληση των κρατικών αποθεμάτων το 2011 θα σημάνει τη δημιουργία σοβαρών ανισοροπιών στη ρωσική οικονομία.
- **Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποφάσισε να στηρίζει οικονομικά την Ουκρανία**, παρέχοντάς της δάνειο ύψους 500 εκατομμυρίων ευρώ. Στην ανακοίνωση της 18 Μαΐου, καθίσταται σαφές ότι μόνος λόγος χορήγησης του δανείου είναι η τόνωση της ουκρανικής οικονομίας, η οποία κλυδωνίζεται έντονα λόγω της διεθνούς οικονομικής κρίσης.
- **Σε έκδοση ομολόγων για ακόμα μια φορά προχώρησε στις 21 Μαΐου το υπουργείο οικονομικών της Ρουμανίας**, με σκοπό να ενισχύσει την οικονομική ρευστότητα του κεντρικού προϋπολογισμού. Τα νέα ομόλογα, ύψους 700,93 εκατομμυρίων λεί, έχουν περίοδο ωρίμανσης επτά ετών. Στη δημοπρασία, η οποία πραγματοποιήθηκε μέσω της Εθνικής Τράπεζας της χώρας, συμμετείχαν 12 τράπεζες ενώ αξίζει να σημειωθεί πως η ζήτηση ήταν διπλάσια της προσφοράς.
- **Το ζήτημα της αύξησης των μισθών και των συντάξεων στο δημόσιο τομέα βρέθηκε στο επίκεντρο των διαπραγματεύσεων της σερβικής κυβέρνησης και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου**, σύμφωνα με ανακοίνωση του υπουργείου οικονομικών της χώρας στις 18 Μαΐου. Σημειώνεται πως το κλιμάκιο του Οργανισμού έχει μεταβεί στη χώρα με

σκοπό να εξετάσει τα μακροοικονομικά δεδομένα της σερβικής οικονομίας ώστε να συνεχίσει στην υλοποίηση της δανειοδοτικής συμφωνίας.

- **Το τραπεζικό σύστημα της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης παρέμεινε σταθερό τους τρεις πρώτους μήνες του 2010, παρά την αύξηση των δανείων στα οποία έχει καταγραφεί μεγάλη καθυστέρηση στην αποπληρωμή τους, σύμφωνα με έκθεση της Κεντρικής Τράπεζας της χώρας στις 21 Μαΐου. Το γεγονός αυτό, σύμφωνα με την έκθεση, οφείλεται στη στενή παρακολούθηση των μακροοικονομικών δεδομένων από την Κεντρική Τράπεζα, η οποία αποτρέπει τυχόν κινδύνους που εμφανίζονται.**

Ενέργεια

- **Πρώωρη χαρακτήρισε την πιθανότητα συγχώνευσης της RussNeft και της Bashneft, δύο εκ των μεγαλύτερων πετρελαϊκών εταιρειών της Ρωσίας, ο εκπρόσωπος της χρηματοδοτικής εταιρείας Sistema, η οποία διαθέτει μεγάλο μερίδιο μετοχών και στους δύο ομίλους. Σύμφωνα με τις δηλώσεις του Vsevolod Sementsov στις 20 Μαΐου, οι εν λόγω εταιρείες θα διατηρήσουν την ανεξαρτησία τους για τουλάχιστον τρία χρόνια ενώ από το 2013 θα εξεταστεί εκ νέου το ενδεχόμενο συγχώνευσής τους.**
- **Πρόταση στην Πολωνία για την από κοινού κατασκευή ενός πυρηνικού εργοστασίου για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας κατέθεσε στις 21 Μαΐου ο Ρώσος πρωθυπουργός, Vladimir Putin. Πρόκειται για ένα έργο που αναμένεται να κατασκευαστεί στην περιοχή Kaliningrand και θα έχει κόστος 192 δις ρούβλια.**
- **Συμφωνία για τη δημιουργία μιας κοινής ενεργειακής αγοράς υπέγραψαν στις 21 Μαΐου οι πρωθυπουργοί των χωρών της Κοινοπολιτείας Ανεξάρτητων Κρατών (ΚΑΚ). Η συμφωνία υπεγράφη στο πλαίσιο της άτυπης συνόδου των πρωθυπουργών της ΚΑΚ, η οποία έλαβε χώρα στην Αγία Πετρούπολη.**

- **Συμφωνία για την εκμετάλλευση του ουρανίου της Ναμίμπια αναμένεται να υπογράψει η ρωσική εταιρεία Rosatom με την ηγεσία της χώρας.** Η εν λόγω συνεργασία ήλθε ως αποτέλεσμα της επίσημης επίσκεψης του προέδρου της χώρας, Hifikerunye Pohamba.

Περιβάλλον

- **Στις 20 Μαΐου πραγματοποιήθηκε στη Μόσχα η Υπουργική Σύνοδος των κρατών-μελών της Επιτροπής της Σύμβασης για την Προστασία της Βαλτικής Θάλασσας (HELCOM).** Σύμφωνα με τον πρόεδρο της Συνόδου, τον Ρώσο αντιπρόσωπο του υπουργείου Περιβάλλοντος της χώρας, Igor Maydanov, η Σύνοδος ήταν ιδιαίτερα επιτυχής, αφού κατέληξε στην υπογραφή της «Διακήρυξης της Μόσχας» για το περιβαλλοντικό μέλλον της Βαλτικής Θάλασσας μέχρι το 2021, ενώ εξετάστηκε και η μέχρι τώρα πορεία υλοποίησης του Στρατηγικού Σχεδίου Δράσης για τη Βαλτική Θάλασσα. Αν και διαπιστώθηκε κάποια πρόοδος ως προς την προστασία του ιδιαίτερα ευαίσθητου συστήματος της Βαλτικής, εντούτοις η «Διακήρυξη της Μόσχας» κάνει σαφή αναφορά στην ανάγκη λήψης πρόσθετων μέτρων.
- **Κατά την πραγματοποίηση του 6^{ου} Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ Ισλαμικών Κρατών μεταξύ 18-20 Μαΐου στην Kuala Lumpur της Μαλαισίας προτάθηκε η δημιουργία "Αναπτυξιακής Τράπεζας για την Καθαρή Ενέργεια των Ισλαμικών Κρατών".** Συγκεκριμένα, η πρόταση αυτή έγινε από τον Μαλαισιανό πρωθυπουργό και πρόεδρο του Φόρουμ, Najib Razak, ενώπιον των αντιπροσώπων όλων των ισλαμικών χωρών του κόσμου, από τις αραβικές και τις ισλαμικές αφρικανικές χώρες, μέχρι τις ισλαμικές χώρες των Βαλκανίων, όπως το Κόσσοβο, η Βοσνία Ερζεγοβίνη, η Τουρκία και τις ασιατικές ισλαμικές χώρες. Μεταξύ των ομιλητών ήταν και εκπρόσωποι πολλών ασιατικών πρώην σοβιετικών κρατών, όπως το Καζακστάν, ενώ τις θέσεις του ισλαμικού πληθυσμού της Ρωσίας εκπροσώπησε ο κυβερνήτης της ισλαμικής περιοχής του Astrakhan, K. Markelov, ο οποίος στην ομιλία του έδωσε έμφαση στη στήριξη των

αιφορικών μεταφορών και της ανταγωνιστικότητας προκειμένου να επιτευχθεί η προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις μεταφορές, όπως τα βιοκαύσιμα, αλλά και η επίτευξη της ενεργειακής ασφάλειας.

- **Αφού πρώτα υπέβαλλαν στον πρωθυπουργό Putin αίτηση ακύρωσης της απόφασης επαναλειτουργίας του εργοστασίου χάρτου που ρυπαίνει τη λίμνη Baikal, οι περιβαλλοντικές οργανώσεις για τη σωτηρία της εν λόγω λίμνης έστειλαν στις 18 Μαΐου σχετική αίτηση στον πρόεδρο Medvedev. Αυτή τη φορά συνόδευσαν το αίτημά τους με λίστα 45.000 υπογραφών πολιτών που απαιτούσαν να κλείσει οριστικά το εξαιρετικά ρυπογόνο εργοστάσιο χαρτοπολτού κοντά στη λίμνη Baikal και αυτό γιατί από τη λειτουργία του απειλείται με κατάρρευση και μαρασμό το μοναδικό περιβάλλον της περιοχής, το οποίο η UNESCO έχει εντάξει στον κατάλογο με τα μνημεία ιδιαίτερης πολιτιστικής κληρονομιάς.**